

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2008

Nr. 128

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 maart 2008

Van 16 tot en met 23 februari jl. bracht ik een werkbezoek aan China met name op het gebied van Sport en Innovatie. Voor het eerst werd een bezoek gebracht in het kader van de relatie Sport en Economie en heeft een zakelijke delegatie bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende Nederlandse bedrijven met name uit het midden- en kleinbedrijf, kennisinstituten en universiteiten, koepelorganisaties meegereisd. Met behulp van de Economische Voorlichtingsdienst en Economische Zaken is voor de meereizende bedrijven een matchmakingsprogramma opgesteld. Bijgevoegd treft u een verslag aan van deze reis.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. Bussemaker

Verslag Werkbezoek «Sport en Innovatie» Staatssecretaris Bussemaker aan China, 16 – 23 februari 2008

Van 16 tot en met 23 februari bracht ik, als staatssecretaris van VWS, een werkbezoek aan China met name op het gebied van Sport en Innovatie. Ik werd begeleid door een ambtelijke delegatie en door een zakelijke delegatie onder leiding van oud MKB-voorzitter Hans de Boer.

De zakelijke missie bestond uit ondernemers voornamelijk van het midden en kleinbedrijf en vertegenwoordigers van kennis instellingen, universiteiten en koepels.

De keuze voor een gecombineerde missie is een bewuste. Het maakte het mogelijk aan de Chinezen een brede keten te presenteren variërend van partners in de sportinfrastructuur, sporttechnologie en innovatie, prestatie monitoring in de sport, sportmarketing en distributie, sportonderzoek, sporttalent, scouting, talentontwikkeling en coaching in de sport. Een dergelijke missie van sport en economie gericht op een ketenbenadering is voor het eerst ondernomen in samenwerking tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Economische Voorlichtingsdienst van het ministerie van Economische Zaken. De missie past in de meerjaren strategie die is uitgezet vanuit Nederland naar China. Samenwerking met China heeft meer effect als het ligt in de niches in de markt waar zowel de Chinezen als Nederland wat aan hebben.

De reis kende een aantal doelen:

- Het hoofddoel van de reis was om een meer lange termijn aandacht te realiseren voor het belang van economische samenwerking op het gebied van sport tussen Nederland en China.
- Een tweede doel was dat ik zelf kennis wilde nemen van de stand van zaken in de voorbereiding naar de Olympische Spelen.
- Als derde doel stond mij voor ogen specifiek aandacht te vragen voor de gehandicaptensport.
- Tot slot wilde ik kennis nemen van vernieuwingen op de gebieden van de gezondheidszorg en de ouderenzorg in China.

Tijdens de reis zijn drie steden bezocht te weten:

- Guangzhou, waar in 2010 de Aziatische Spelen worden gehouden.
- Chongqing als opkomende stad die graag internationale contacten en interesses wil aantrekken en zich ook als sportstad wil manifesteren.
- Beijing als regeringsstad en de centrale stad voor de Olympische en Paralympische Spelen.

Om de doelen van de reis te halen is een aantal instrumenten ingezet. In de diverse steden heb ik gesprekken gevoerd met de lokale en regionale autoriteiten, vertegenwoordigers van universiteiten, sportopleidingen en sportfaciliteiten bekeken. In Beijing heb ik gesproken met de minister Liu Peng van Sport, met de heer Wang Wei van BOCOG het Chinees Olympisch Comité, de vice presidenten van de Chinese Federatie van Gehandicaptten, Shen Zhifei en de heer Jia Yong van het Chinees Paralympisch Comité, de minister van gezondheidszorg, de heer Chen Zhu, en de president van de nationale commissie voor de ouderen, de heer Li Bengong.

Er zijn twee seminars gehouden: «Tools for trainers – Innovation in Sports Performance Monitoring» en «Sport Science» over onderzoek en ontwikkeling en talentscouting, ontwikkeling en coaching.

In Guangzhou en Beijing zijn voor de bedrijven die dit wensten matchmakingsgesprekken georganiseerd. Door het organiseren van netwerkbijeenkomsten in Guangzhou en Beijing met vertegenwoordigers van bedrijven die reeds gevestigd zijn in China dan wel zaken doen met China,

is de gelegenheid geboden inzicht te krijgen in het business klimaat in China en de mogelijkheden voor kennisuitwisseling. Tot slot is er een persbijeenkomst geweest en is er gedurende de reis gesproken met Nederlandse en Chinese media.

Resultaten van de reis

- In mijn gesprek met de Chinese minister van Sport de heer Liu Peng heb ik de mensenrechtensituatie in China in algemene zin en de relatie sport en mensenrechten aan de orde gesteld. Ik heb gewezen op de zorgen die in Nederland leven, in het bijzonder met betrekking tot persvrijheid, venues en mensenrechtenactivisten. Ik heb de heer L. Peng voorgesteld samen op te trekken richting Olympische Spelen 2012 om vanuit Fair Play schone kleren te willen realiseren over de volle breedte van deelnemers aan Olympische en Paralympische Spelen. Hij bleek daartoe bereid.
- Zowel de heer Liu Peng als de heer Shen Zhifei van de Chinese federatie van personen met een handicap stond positief tegenover samenwerking op het gebied van de gehandicaptensport. Met NebasNsg, de Chinese counterparts en mijn ministerie zullen concrete voorstellen voor kennisuitwisseling worden voorbereid als deel van het bestaande Memorandum of Understanding (MOU), of indien nodig in een afzonderlijk Memorandum.
- Ik heb kennis kunnen nemen van de stand van zaken in de voorbereiding van de Olympische en Paralympische Spelen. De sport venues zijn ver gevorderd. Aan de infrastructurele logistieke aspecten, vervoer, metro, specifieke voorzieningen voor mensen met een beperking moet nog het nodige worden gedaan.
- De reis heeft mogelijke samenwerkingscontacten voor de bedrijven, kennisinstututen en universiteiten opgeleverd.
- De intensieve contacten tussen de leden van zowel de officiële als de zakelijke delegatie gedurende de reis heeft ook ideeën opgeleverd voor samenwerking onderling tussen de delegatieleden en voor de relatie sport en economie in Nederland en voor het Olympisch Plan 2028.
- Ongeveer twee tot drie maanden na deze reis zal ik een bijeenkomst organiseren met de leden van de officiële en zakelijke delegatie om zowel de reis te evalueren als te bezien of en in hoeverre ondersteuning bij vervolgstappen nodig is.
- Minister Chen Zhu van Gezondheid heeft de samenwerking tussen het Chinese Centre for Disease Control and Prevention (CDC) en het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) van strategisch belang geacht en wil deze verder intensiveren en uitbreiden.
- Voorstellen van Chinese zijde voor kennisuitwisseling op het gebied van de eerstelijns gezondheidszorg worden afgewacht.
- De reis heeft zowel in Nederland als in China aandacht gekregen in de media.

Een korte schets van het bezoek aan Guangzhou en Chongqing.

- Guangzhou is gelegen aan de monding van de Pearl rivier, 120 km ten noorden van Hongkong. Het is een belangrijke industriestad en handelscentrum en heeft de grootste haven van zuid China. Ik heb de vice gouverneur, de heer Lin Musheng van de Guangdong provincie een beleefdheidsbezoek gebracht.
In Guangzhou is een seminar «Tools for trainers» georganiseerd met het oog op de Asian Games die in 2010 in Guangzhou worden gehouden. Mogelijkheden voor samenwerking zijn aangekaart en wachten nu op een vervolg. Er was veel belangstelling voor de Nederlandse kennis op het gebied van teamsporten (prestatie monitoring) en de coaching van teams. Keer op keer bleek veel interesse voor het Neder-

landse voetbal. Er werd een biljartfabriek bezocht om de bedrijven een indruk te geven van mogelijke productiewijzen. Voor de bedrijven is individuele matchmaking verzorgd hetgeen hen contacten opleverde waarmee ze nu verder samenwerking kunnen verkennen.

- Chongqing is een van de vier steden in China (naast Beijing, Tianjin en Shanghai) die rechtstreeks onder het gezag van Beijing vallen. In Chongqing, werd gesproken met vertegenwoordigers van Dianjing County dat is uitgekozen tot een van de vier pilots voor de hervormingen van de gezondheidszorg. Men streeft naar een geïntegreerd opgezette eerstelijnszorg bereikbaar voor de bevolking binnen 30 minuten. Een grote opgave om voor 2020 te realiseren. Men wil graag kennis uitwisselen met Nederland over de eerstelijnszorg. Ik heb hen gevraagd de wensen en ideeën voor samenwerking uit te werken. Een deel van de delegatie werd tijdens de lunch voorgelicht over een samenwerking tussen een Nederlands en Chinees bedrijf op het gebied van klimmuren. De zakelijke missie bezocht daarna het Chinese bedrijf waar de arbeidsomstandigheden te wensen over lieten. Dit leidde in de delegatie en later met het betrokken bedrijf tot een indringende discussie over maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Er werd een sporttechnische school bezocht waar we een training bijwoonden van kinderen voor het schoonspringen in de leeftijd van 6 tot en met 12 jaar. We konden zien hoe grote discipline, training en plezier in de sport konden samengaan. Maar ook hoe voor deze kinderen al op zeer jonge leeftijd een aanzienlijke trainingstijd wordt ingeruimd om de talenten te ontwikkelen. In Chongqing werd de South West Universiteit (met ongeveer 80 000 studenten) bezocht en werd het sport en bewegingsonderwijs met de sportfaciliteiten op het terrein getoond in het westen van China. Er werden ronde tafel gesprekken georganiseerd met studenten en hoogleraren.

Hoofdpunten van het bezoek aan Beijing.

- De dagen in Beijing begonnen met een bezoek aan het indrukwekkende trainingskamp van de Paralympics. In China zijn naar cijfers van de Chinese overheid 83 miljoen mensen met een beperking (6,34% van de bevolking).
In het gesprek en de aansluitende lunch met de Chinese minister van sport, de heer Liu Peng, zijn drie onderwerpen aan de orde geweest.
- Allereerst het bilaterale MOU op het gebied van de sport en de positieve uitvoering van het Actieplan 2006–2008.
- Ten tweede de mensenrechten in algemeen politieke zin en gerelateerd aan de sport. De heer Liu Peng bleek op de hoogte van het openbaar debat dat in Nederland in januari had plaatsgevonden. Ik heb hem de zorgen overgebracht die in Nederland leven over de mensenrechtensituatie in China, de gewenste vrijheid van meningsuiting door journalisten en mensenrechtenactivisten en ik heb hem aandacht gevraagd voor de bewoners die hun woningen hebben moeten verlaten op de plaatsen waar faciliteiten voor de Olympische Spelen zijn gebouwd. Ik heb aangegeven dat de sport zich niet in een vacuüm bevindt en dat China de Olympische spelen juist zou kunnen aangrijpen om ons te laten zien dat China geïnteresseerd is de mensenrechtensituatie in het eigen land te verbeteren. Voorts heb ik aangegeven dat de notie om de Olympische Spelen niet te boycotten dominant is uitgesproken tijdens het openbaar debat en dat ik graag op een constructieve wijze de dialoog wil inzetten op de aan sport verwante terreinen. Daarbij heb ik aandacht gevraagd voor de gehandicapentensport, een belangrijk onderwerp daar waar China zowel als Nederland het VN-verdrag voor mensen met een beperking hebben getekend, maar er nog veel te doen valt voor mensen met een beperking. Ik heb aangegeven het wenselijk te achten om kennisuitwisseling op het gebied van de

gehandicaptensport toe te voegen aan het memorandum. De heer Liu Peng nam kennis van mijn punten inzake de mensenrechten en bleek bereid kennisuitwisseling op het gebied van gehandicaptensport toe te voegen aan het MOU. Ik heb vervolgens de kwestie van Fair Play en schone kleren aangekaart. De heer Liu Peng gaf aan dat Adidas en Nike de door China gecontracteerden waren voor deze Olympische Spelen. Maar hij stemde in om samen op te trekken naar de Olympische Spelen van 2012 (Londen) en een wereldwijde benadering te realiseren op dit terrein.

- Tenslotte is de voorbereiding van de Olympische Spelen zelf aan de orde geweest en de beschikbaarheid van tickets, in het bijzonder voor het zwemmen.

Bij BOCOG, het Chinees Olympisch Comité, is uitgebreid gesproken over de voorbereidingen op de spelen, de werkwijze gedurende de ontvangst van delegaties, de vergunningen voor het Holland Heineken Huis die volgens de BOCOG vertegenwoordigers geen problemen gaven en opnieuw de beschikbaarheid van tickets, hetgeen als een knelpunt werd ervaren, ook door BOCOG.

De delegatie heeft de Olympische venues bezocht. Ook heeft de delegatie een lezing gekregen van een van de ontwerpers over de achtergrond en technische opbouw van het National Aquatics Center («The Water Cube»). Op 22 februari heeft de delegatie hier de finales van de wereldkampioenschappen synchroon schoonspringen mannen van de toren meegemaakt.

Op de laatste dag vond een ontmoeting plaats met de Chinese Nationale Commissie voor ouderen en is de Taikang Elderly Club bezocht waar ouderen voorlichting kregen over een gezonde leefstijl en tegelijkertijd de mogelijkheden van een zorgverzekering werden aangeboden. Aansluitend werd de lunch genoten bij twee ouderen thuis die een gastvrij onthaal verzorgden.

In het gesprek met de minister van Gezondheid de heer Chen Zhu zijn de hervormingen van de gezondheidszorg aan de orde geweest, de samenwerking van het Chinese Centre for Disease Control and Prevention (CDC) en het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). De Chinese minister heeft aangegeven dat zowel hij als de heer Yu Wang, directeur van het Chinese CDC, deze samenwerking als strategisch beschouwen en willen intensiveren. De heer Chen Zhu heeft aangegeven de bilaterale samenwerking te willen uitbreiden op het gebied van basic life science onderzoek en zijn steun te geven aan specifieke bilaterale revalidatieprojecten. Hierbij merk ik op dat Minister Chen Zhu enkele weken eerder een werkbezoek bracht aan Nederland, mijn ministerie en het RIVM bezocht en o.a. de Universiteit van Rotterdam die een samenwerkingsrelatie heeft met de Fudan Medical University in Shanghai.

Tot slot werd op zaterdag morgen door Rem Koolhaas een rondleiding gegeven door het in aanbouw zijnde China Central Television Headquarters Buidling (CCTV) in Beijing dat qua ontwerp en vormgeving zeer vernieuwend is.